ÇEDES DEĞERLER EĞİTİMİ

ARALIK AYI ÇALIŞMA DOSYASI · 2026 - 2027 Eğitim Öğretim Yılı

Ayın değerleri: Duyarlılık • Adalet • Özgürlük • Dürüstlük

9. HAFTA · 30 Kasım – 4 Aralık

Değer: DUYARLILIK **Konu:** Çevreye ve İnsanlara Duyarlı Olmak

Kazanımlar

- İnsanlara nazik davranır.

Okuma Metni: Denizdeki Poşet

Sahilde tatil yapan Mira, denizde yüzen bir plastik poşet gördü; içine bir balığın takıldığını fark etti. Hemen ailesine haber verip poşeti çıkardılar, balığı kurtardılar.

O gece Mira'nın aklından çıkmadı: 'Küçük bir çöp bile bir canlıya zarar verebiliyor.' Duyarlılık, çevremizde olup bitene kayıtsız kalmamak, fark ettiğimizde harekete geçmekti.

Metni Konuşalım

Metinde duyarlılık değerini gösteren davranış hangisiydi?

.....

Sen olsaydın aynı durumda ne yapardın?

.....

Bu hafta duyarlılık değerini gösterdiğin bir anını yaz.

.....

Sınıf İçi Etkinlik: Duyarlılık Haritası

Malzemeler: Kağıt, kalem, varsa görseller

1. Sınıfça okul çevresinde 'iyileştirilmesi gereken' bir alan (çöp, kırık oyuncak vb.) belirlenip küçük bir eylem planı yapılır.

2. Doğa ve hayvanlara duyarlılık üzerine kısa bir görsel inceleme yapılır, öğrenciler gördüklerini yorumlar.

3. 'Fark ettim ve yardım ettim' başlıklı kısa deneyim paylaşımı yapılır.

Ayın Sözü

“Duyarlılık, fark ettiğimizde harekete geçmektir.”

- Çevremizdeki soruna kayıtsız kalmayız.
- Doğaya ve canlılara zarar vermemeye özen gösteririz.
- Yardıma ihtiyacı olanı fark ederiz.
- Küçük bir adım, büyük bir değişimin başlangıcıdır.

10. HAFTA • 7 – 11 Aralık

Değer: ADALET **Konu:** Herkese Hakkı Kadar Davranmak

Kazanımlar

- Hakkını aramanın meşru yollarını bilir.

Okuma Metni: Pastanın Paylaşımı

Sınıfa doğum günü pastası gelmişti. Öğretmen pastayı keserken herkese eşit büyüklükte dilimler vermeye özen gösterdi. Bir öğrenci 'Bana küçük geldi' deyince öğretmen dilimleri tekrar tartti ve düzeltti.

O an sınıf adaletin ne demek olduğunu anladı: herkese hakkı olanı, eşit ve doğru şekilde vermek. Adalet, oyunlarda sıra almaktan görev paylaşımına kadar her yerde gizliydi.

Metni Konuşalım

Metinde adalet değerini gösteren davranış hangisiydi?

.....

Sen olsaydın aynı durumda ne yapardın?

.....

Bu hafta adalet değerini gösterdiğin bir anını yaz.

.....

Sınıf İçi Etkinlik: Adil Paylaşım Oyunu

Malzemeler: Paylaştırılacak küçük malzemeler, senaryo kartları

1. Sınıfa bir grup malzeme (kalem, boya) getirilir; öğrenciler grup halinde bunları adil şekilde nasıl paylaşacaklarına karar verir.

2. Kısa senaryo kartları okunur (örn. 'iki kardeş bir oyuncağı nasıl paylaşır?') ve adil çözümler tartışılır.

3. 'Adil mi, değil mi?' oyunu: öğretmen bir durum okur, öğrenciler baş parmak yukarı/aşağı ile cevap verir.

Ayın Sözü

“Adalet, herkese hakkı olanı vermektir.”

- Paylaşırken kimseyi kayırmayız.
- Kurallar herkes için aynıdır.
- Haksızlığa uğrayanın yanında oluruz.
- Adalet, güven duygusunu güçlendirir.

11. HAFTA • 14 – 18 Aralık

Değer: ÖZGÜRLÜK **Konu:** Hakların ve Sınırların Dengesi

Kazanımlar

- Hakkını aramanın meşru yollarını bilir.

Okuma Metni: Kuşun Kafesi

Mert'in yeni bir kuşu vardı ve onu kafeste besliyordu. Bir gün kafesin kapısını unutup açık bıraktı; kuş uçup gitti. Önce üzüldü ama sonra düşündü: 'Belki de o özgür olmak istiyordu.'

Öğretmeni bu hikayeyi dinleyince anlattı: Özgürlük, istediğimizi yapabilmek demektir ama başkalarının özgürlüğüne ve haklarına zarar vermeden. Sınıfta herkesin konuşma, oyun oynama ve fikrini söyleme özgürlüğü, kurallar içinde birlikte var olur.

Metni Konuşalım

Metinde özgürlük değerini gösteren davranış hangisiydi?

.....

Sen olsaydın aynı durumda ne yapardın?

.....

Bu hafta özgürlük değerini gösterdiğin bir anını yaz.

.....

Sınıf İçi Etkinlik: Hak ve Sorumluluk Eşleştirme

Malzemeler: Kartlar, boya kalemi, kağıt

1. Öğrenciler 'benim hakkım' ve 'benim sorumluluğum' kartlarını eşleştirir (örn. oyun oynama hakkı - kuralına uyma sorumluluğu).

2. Sınıfta 'özgürce ama saygıyla' başlıklı kısa bir beyin fırtınası yapılır: hangi davranışlar özgürlüğümüzü, hangileri başkasının özgürlüğünü kısıtlar?

3. Serbest çizim: öğrenciler 'özgür olduğumda ne yaparım' temalı resim çizer.

Ayın Sözü

“Özgürlüğüm, başkasının özgürlüğüne saygı ile sınırlıdır.”

- Herkesin düşüncesini söyleme hakkı vardır.
- Özgürlük, kurallarla birlikte anlamlıdır.
- Başkalarının hakkına saygı gösteririz.
- Seçim yapabilmek büyük bir değerdir.

12 ve 13. HAFTA • 21 Aralık – 1 Ocak

Değer: DÜRÜSTLÜK **Konu:** Doğruyu Söylemenin Değeri

Kazanımlar

- Üzerine düşen görevleri kuralına uygun olarak yerine getirir.
- Söz, inanç ve davranışlarında tutarlı olur.

Okuma Metni: Kırılan Cam

Bahçede top oynarken cam kırıldı. Kimse görmemişti ama Burak'ın kalbi hızlı çarpıyordu; topu o atmıştı. Cezalanmaktan korkuyordu ama öğretmenine gidip gerçeği anlattı.

Öğretmen, Burak'ın dürüstlüğünden çok etkilendi: 'Hata yapmak insanlıktır ama doğruyu söylemek cesaret ister. Sana kızmak yerine seninle gurur duyuyorum.' Burak, dürüst olmanın içini rahatlattığını fark etti.

Metni Konuşalım

Metinde dürüstlük değerini gösteren davranış hangisiydi?

.....

Sen olsaydın aynı durumda ne yapardın?

.....

Bu hafta dürüstlük değerini gösterdiğin bir anını yaz.

.....

Sınıf İçi Etkinlik: Doğruyu Söyleme Kutusu

Malzemeler: Kutu, kağıt, kalem

1. Sınıfa bir 'Dürüstlük Kutusu' konur; öğrenciler isimsiz olarak yaptıkları küçük bir hatayı ve nasıl düzelttiklerini kağıda yazıp kutuya atabilir.

2. Öğretmen bazı kağıtları (isim vermeden) okur, sınıf birlikte 'bu durumda dürüst davranış ne olurdu?' diye tartışır.

3. Kısa drama: bir öğrenci küçük bir hata yapar, diğeri dürüstçe nasıl söyleyeceğini canlandırır.

Ayın Sözü

“Doğruyu söylemek cesaret ister, ama içimizi rahatlatır.”

- Hata yapmak insanlıktır, önemli olan doğruyu söylemektir.
- Yalan, küçük görünse de güveni zedeler.
- Dürüst insanlara herkes güvenir.
- Söz verdiğimizde tutarız.